

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

17 листопада 2021р. № 289

**(зі змінами, затвердженими
наказами Державної служби
статистики**

**14 червня 2022 р. № 190,
30 грудня 2022 р. № 464,
04 січня 2024 р. № 3,
29 жовтня 2024 р. № 256,
30 травня 2025 р. № 82)**

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ "НАЯВНІСТЬ І РУХ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ, АМОРТИЗАЦІЯ"

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту структурної статистики апарату Держстату Кузнецова М. С.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Наявність і рух необоротних активів, амортизація" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших заінтересованих користувачів офіційної державної статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці департаменту структурної статистики апарату Держстату.

Методологічні положення та Зміни до Методологічних положень схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протоколи від 22 жовтня 2021 року № КПУМ/23-21, від 03 червня 2022 року № КПУМ/14-22, від 02 вересня 2022 року № КПУМ/20-22, від 22 грудня 2023 року № КПУМ/31-23, від 20 вересня 2024 року № КПУМ/17-24, від 09 травня 2025 року № КПУМ/9-25).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 287-24-22
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються.....	5
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	8
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження.....	8
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається.....	9
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження.....	10
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження.....	12
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	13
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження.....	14
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	15
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження.....	18
Додаток 2. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції".....	19
Додаток 3. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства".....	22
Список використаних джерел.....	25

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ДСС "Реєстр респондентів"	– державне статистичне спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень";
ЄС	– Європейський Союз;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки;
МСФЗ	– міжнародні стандарти фінансової звітності;
Мінфін	– Міністерство фінансів України;
НП(С)БО	– національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку;
РРП	– Реєстр респондентів - підприємств;
статистична інформація	– офіційна державна статистична інформація;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
ФОП	– фізичні особи-підприємці.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС є формування інформації щодо наявності, руху та амортизації необоротних активів суб'єктів господарювання та фізичних осіб для інформаційного забезпечення статистики національних рахунків та інших користувачів.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, міжнародні організації, науковці та дослідники, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Ці Методологічні положення враховують положення Регламенту (ЄС) № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради від 21 травня 2013 року про Європейську систему національних і регіональних рахунків (далі – Регламент ЄС № 549/2013) [20].

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1].

4. ДСС проводиться з річною періодичністю.

5. Для цілей цих Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], НП(С)БО, затверджених відповідними наказами Міністерства фінансів України, МСФЗ, які офіційно розміщені на сайті Мінфіну (www.mof.gov.ua), і розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень" [15].

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Відповідно до вимог Регламенту ЄС № 549/2013 [20] передбачається розрахунок та оприлюднення показників національних рахунків щодо споживання основного капіталу та балансу нефінансових активів, для розрахунку яких використовуються показники цього статистичного спостереження.

2. Для інформаційного забезпечення статистики національних рахунків, а також моніторингу цілей сталого розвитку у межах ДСС формуються такі показники:

1) необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року (у тис.грн) (показник визначає вартість активів, що не є оборотними, оцінених на звітну дату);

2) матеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року (у тис.грн) (показник визначає вартість основних засобів, які мають матеріальну форму, оцінених на звітну дату);

3) нематеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року (у тис.грн) (показник визначає вартість нематеріальних активів, які є немонетарними активами та не мають матеріальної форми, оцінених на звітну дату);

4) переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості (у тис.грн) (показник характеризує дооцінену або уцінену вартість необоротних активів у звітному році);

5) вартість активів, що надійшли за рік (у тис.грн) (показник характеризує вартість у звітному році необоротних активів (придбаних, створених, отриманих безоплатно та на умовах фінансового лізингу); оборотних активів, переведених до основних засобів; а також витрат, пов'язаних із поліпшенням об'єктів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо));

6) вартість уведених у дію нових активів (у тис.грн) (показник характеризує вартість у звітному році введених у дію нових необоротних активів (крім земельних ділянок);

7) вартість активів, що вибули за рік (у тис.грн) (показник характеризує вартість активів, що вибули у звітному році внаслідок продажу, безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом, а також у разі повної або часткової ліквідації об'єкта та переведення до групи вибуття (необоротні активи, утримувані для продажу));

8) вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації (у тис.грн) (показник характеризує вартість активів (крім земельних ділянок), що вибули у звітному році внаслідок повної або часткової ліквідації об'єкта (морально застарілі, зношені тощо));

9) вартість активів, що вибули за рік унаслідок небезпечних подій (у тис.грн) (показник характеризує вартість активів (крім земельних ділянок), що вибули у звітному році внаслідок небезпечних подій (аварія, стихійне лихо, бойові дії тощо));

10) інші зміни вартості активів за рік (у тис.грн) (показник характеризує зміну вартості необоротних активів, яка відбулась у звітному році (виправлення помилок попереднього року, зміна облікової політики));

11) амортизація за рік (у тис.грн) (показник характеризує суму нарахованої амортизації необоротних активів за звітний рік (крім земельних ділянок, незавершених капітальних інвестицій та необоротних активів, утримуваних для продажу, які не підлягають амортизації));

12) ступінь зносу матеріальних активів (у відсотках) (показник характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості (розраховується як відношення різниці між первісною (переоціненою) й залишковою вартістю матеріальних активів на кінець року до первісної (переоціненої) вартості матеріальних активів на кінець року));

13) індекс матеріальних активів (у відсотках) (показник характеризує зміну вартості основних засобів у звітному році до попереднього року в порівнянних цінах (розрахунок показника наведено в підпункті 2 пункту 6 розділу VI цих Методологічних положень)).

3. Формування показників ДСС, зазначених у пункті 2 розділу II, здійснюється в цілому по Україні та в таких розрізах:

1) для показників щодо необоротних активів (за первісною (переоціненою) та залишковою вартістю) на початок та кінець року; матеріальних активів (за первісною (переоціненою) та залишковою вартістю) на початок та кінець року; нематеріальних активів (за первісною (переоціненою) та залишковою вартістю) на початок та кінець року; переоцінки (дооцінки +, уцінки –) первісної (переоціненої) вартості активів; вартості активів, що надійшли за рік; вартості уведених у дію нових активів; вартості активів, що вибули за рік; вартості активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації; вартості активів, що вибули за рік унаслідок небезпечних подій; інших змін вартості активів за рік; амортизації за рік:

за видами економічної діяльності (на рівні розділу КВЕД);

за видами активів: матеріальні активи (житлові будинки; нежитлові будівлі; інженерні споруди; машини, обладнання та інвентар; транспортні засоби; земля; довгострокові біологічні активи рослинництва; довгострокові біологічні активи тваринництва; інші матеріальні активи; інвестиційна нерухомість); нематеріальні активи;

2) для індексу матеріальних активів, ступеня зносу матеріальних активів – за видами економічної діяльності (на рівні розділу КВЕД).

4. Показники, що поширюються за результатами ДСС, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

5. Для подальших розрахунків зведених статистичних даних з метою виробництва статистичної інформації ДСС "Річні національні рахунки" дані

щодо необоротних активів (первісної (переоціненої) та залишкової вартості) на початок та кінець року, вартості активів, що надійшли за рік, вартості уведених у дію нових активів, вартості активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації, вартості активів, що вибули за рік унаслідок небезпечних подій, амортизації за рік деталізуються за інституційними секторами економіки відповідно до KICE.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є суб'єкти господарювання та фізичні особи.

2. Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме проведення несуцільного обстеження безпосередньо респондентів ДСС у частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій, а також використання даних інших ДСС, фінансової звітності та адміністративних даних.

3. Одиницею статистичного спостереження є юридична особа, ФОП, фізична особа.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

інформація, отримана від респондентів, за формою ДСС № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції" (далі – форма № 2-ОЗ ІНВ (річна)), опис якої наведено в додатку 2 до цих Методологічних положень (по суб'єктах, які не включені до статистичних переліків у межах ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" за формою ДСС № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства").

Зазначені дані отримуються не пізніше 28 лютого року $T+1$ в електронній формі. Показники форми вміщують дані за звітний період у цілому по юридичній особі, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів;

інформація, отримана від респондентів, за формою № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства" ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", опис якої наведено в додатку 3 до цих Методологічних положень.

Зазначені дані отримуються не пізніше 28 лютого року $T+1$ в електронній формі. Показники форми вміщують дані за звітний рік у цілому по юридичній особі, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів;

зведена інформація ДСС "Капітальні інвестиції" щодо обсягів капітальних інвестицій за січень-грудень років T та $T-1$ та індексу капітальних інвестицій за січень-грудень року T до відповідного періоду попереднього року за видами економічної діяльності за КВЕД, яка отримується в березні року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" (далі – ДСС "Активи") щодо вартості необоротних активів по малих і мікропідприємствах, що не включені до статистичних переліків у межах ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" за формою ДСС № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства" та ДСС "Наявність і рух необоротних активів, амортизація", за рік T , яка отримується в липні року $T+1$ в електронній формі;

зведена інформація ДСС "Економічні рахунки сільського господарства" щодо надходження й вибуття довгострокових біологічних активів рослинництва і тваринництва по домогосподарствах (фізичних особах) за рік T , яка отримується в серпні року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Показники щодо початку та завершення будівництва" щодо вартості прийнятих в експлуатацію збудованих житлових будинків та нежитлових будівель фізичними особами та ФОП за рік T , яка формується за даними Реєстру будівельної діяльності Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва й отримується в березні року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Реєстр респондентів" (отримується в другій декаді листопада року T в електронній формі), статистичні переліки за рік T ДСС "Капітальні інвестиції" в частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій, статистичні переліки за рік T ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" на суцільній основі (отримуються в першій декаді грудня року T в електронній формі), які використовуються для формування статистичних переліків;

інформація фінансової звітності за формами № 1, 1-м, 1-мс "Баланс" щодо вартості необоротних активів по неприбуткових організаціях, які не включені до статистичних переліків у межах ДСС "Активи" за рік T , яка отримується в липні року $T+1$ в електронній формі;

адміністративні дані Державної казначейської служби України щодо вартості необоротних активів по розпорядниках коштів державного та місцевого бюджетів, органах державних цільових фондів станом на 01 січня років T та $T-1$, які розміщені на її вебсайті (www.treasury.gov.ua) у розділі "Звітність".

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання даних безпосередньо від респондента у грудні року T на державному рівні відбувається формування генеральної сукупності,

сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються, та сукупності респондентів ДСС.

Генеральна сукупність одиниць статистичного спостереження формується на основі даних ДСС "Реєстр респондентів" (у частині РРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають таким критеріям:

1) за типом статистичної одиниці – підприємство;

2) за інституційним сектором економіки відповідно до КІСЕ належать до секторів S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління", S.15 "Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства";

3) за основним видом економічної діяльності за КВЕД належать до секцій А–S.

2. Сукупність одиниць ДСС, що вивчається за рік T , дорівнює генеральній сукупності в межах одиниць, які відібрані до сукупностей одиниць, що вивчаються, у ДСС "Капітальні інвестиції" у частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій і "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" на суцільній основі, відповідно, за рік T .

3. На підставі сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується сукупність респондентів ДСС, до яких уключаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупностях одиниць ДСС.

Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95 %.

4. Унесення змін до статистичних переліків не здійснюється.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання даних, що надійшли від респондентів, які проходять відповідні стандартні процедури, у тому числі контроль повноти введення даних та логічні контролю первинних даних, перевірку правильності співвідношення окремих значень показників, порівняння значень показників у динаміці із застосуванням методу групування даних, а також зведених даних, що надійшли з адміністративних джерел, у частині аналізу наявності та взаємозв'язку отриманих даних. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами та відповідне редагування інформації.

2. Для забезпечення якості даних аналізується рівень надання звітів респондентами, охопленими ДСС, і причини їх ненадання.

У випадку неотримання річної звітності (за результатами року T) від підприємства, включеного до статистичних переліків за рік T , може проводитися компенсація відсутніх даних (імпутація) за відповідною одиницею з використанням значень взаємопов'язаних показників фінансової звітності.

3. Розрахунок і узагальнення інформації ДСС здійснюється на державному рівні.

Формування показників ДСС щодо вартості необоротних активів за рік T здійснюється шляхом арифметичного підсумовування даних:

фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій, отриманих за формою № 2 ОЗ-ІНВ (річна);

нефінансових підприємств, відібраних на суцільній основі в межах ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів";

малих і мікропідприємств, отриманих за результатами ДСС "Активи" (з урахуванням імпутації даних);

неприбуткових організацій, не залучених за формою № 2-ОЗ ІНВ та які прозвітували за фінансовою звітністю (з урахуванням імпутації даних);

фізичних осіб, отриманих за результатами ДСС "Економічні рахунки сільського господарства";

фізичних осіб, які враховуються за видом економічної діяльності "Операції з нерухомим майном" (код 68 за КВЕД), ФОП – за видом економічної діяльності "Будівництво будівель" (код 41 за КВЕД), отриманих за результатами ДСС "Показники щодо початку та завершення будівництва".

4. Для контролю якості результатів ДСС проводиться порівняльний аналіз, а саме: аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3–5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах та видах економічної діяльності), аналіз взаємопов'язаних показників, зокрема, таких показників, як "нематеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року", "незавершені капітальні інвестиції на початок та кінець року", "інвестиційна нерухомість (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року" з аналогічними показниками ДСС "Активи".

Для контролю якості інформації по розпорядниках коштів державного та місцевого бюджетів, органах державних цільових фондів використовуються адміністративні дані Державної казначейської служби України щодо вартості необоротних активів станом на 01 січня років T та $T-1$.

5. Для формування показників ДСС року T застосовуються методи обчислення відносних величин структури, інтенсивності, арифметичного підсумовування абсолютних величин та їх розподілу за категоріями.

6. Розрахунок відносних показників здійснюється за формулами:

1) ступінь зносу матеріальних активів:

$$K_3^t = \frac{F_{нк}^t - F_{зк}^t}{F_{нк}^t} \times 100\% \quad (1),$$

де K_3^t – ступінь зносу матеріальних активів у році T ;

$F_{нк}^t$ – первісна (переоцінена) вартість матеріальних активів на кінець року T ;

$F_{зк}^t$ – залишкова вартість матеріальних активів на кінець року T ;

2) індекс матеріальних активів:

$$I^t = \frac{F_{nn}^t + (F_{вн}^t / I_{ки}) - (F_{л}^t \times I_{ки})}{F_{nn}^t} \times 100\% \quad (2),$$

де I^t – індекс матеріальних активів;

F_{nn}^t – первісна (переоцінена) вартість матеріальних активів на початок року T ;

$F_{вн}^t$ – вартість уведених у дію нових матеріальних активів у році T ;

$F_{л}^t$ – вартість ліквідованих матеріальних активів у році T ;

$I_{ки}$ – індекс-дефлятор капітальних інвестицій розраховується на підставі даних ДСС "Капітальні інвестиції" за формулою:

$$I_{ки} = \frac{v_{ки}^t / i^{t/t-1}_{ки}}{v_{ки}^{t-1}} \times 100\% \quad (3),$$

де $v_{ки}^t, v_{ки}^{t-1}$ – обсяги капітальних інвестицій за січень-грудень років T та $T-1$;

$i^{t/t-1}_{ки}$ – індекс капітальних інвестицій за січень-грудень року T до року $T-1$.

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичних даних відповідно до глави V Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року про європейську статистику [19], а також до вимог статей 11, 25, 29, 30, 31, 32, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [2], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [3], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і методів, визначених пунктом

1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації [10].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. У ході проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам в агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних;

захист та використання виключно у статистичних цілях інформації, що містить статистичні переліки.

3. Контроль ризику розкриття конфіденційних даних здійснюється для кожного з показників, що формуються за результатами ДСС та які перелічені в розділі II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше).

Для уникнення розкриття конфіденційних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), уключаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає агрегована знеособлена статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів, а також інформація, що містить статистичні переліки.

3. Відповідно до частини шостої статті 33 Закону України "Про офіційну статистику" не підлягає поширенню та наданню за запитом інформація, яка використовується для подальших розрахунків зведених статистичних даних з метою виробництва статистичної інформації.

4. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації тощо).

Результати ДСС оприлюднюються не пізніше ніж через дев'ять місяців після звітного року. Терміни поширення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

5. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям, а також статистичним службам іноземних держав за їхніми запитами.

6. З метою оцінювання якості офіційної державної статистичної інформації за ознаками актуальності, точності і надійності, своєчасності і пунктуальності, узгодженості і порівнянності, а також доступності і ясності формується та оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату стандартний звіт з якості ДСС "Наявність і рух необоротних активів, амортизація".

IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Для цього ДСС може проводитись запланований спеціальний та незапланований перегляд статистичної інформації.

Спеціальний перегляд здійснюється в разі зміни методології ДСС або класифікацій, які використовуються для формування показників ДСС, у терміни, зазначені у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

Спеціальному перегляду підлягає статистична інформація за всіма показниками, зазначеними в пункті 2 розділу II цих Методологічних положень. Спеціальний перегляд статистичної інформації ДСС здійснюється за максимально можливий період проведення ДСС.

Незапланований перегляд статистичної інформації зумовлений непередбачуваними подіями, які можуть значно (від 5 %) вплинути на оприлюднену статистичну інформацію.

Перегляд статистичної інформації здійснюється по показниках, у яких були допущені помилки, або у зв'язку з появою нової та/або більш повної інформації, що була недоступна на час формування статистичних показників, уключаючи уточнення даних респондентами.

2. Про спеціальний перегляд статистичної інформації ДСС користувачів статистичної інформації інформують не пізніше як за пів року, щодо проведення незапланованого перегляду – як тільки виникає потреба в ньому. Повідомлення здійснюється шляхом поширення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) відповідного оголошення.

Результати спеціального перегляду статистичної інформації включаються до плану державних статистичних спостережень і до відкритого для загального доступу плану (календаря) оприлюднення інформації.

3. Переглянута статистична інформація (з відповідними поясненнями) оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем оприлюднення інформації.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [5], отримання даних за цим ДСС, зокрема статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у розділі II цих Методологічних положень.

3. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у розділі V цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюється оцінка показників

"необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року", "амортизація за рік" (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [13]).

4. Для здійснення оцінки використовується інформація, яка може бути альтернативним джерелом для оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, а саме:

інформація ДСС "Активи" щодо вартості необоротних активів великих та середніх підприємств за I квартал, I півріччя, 9 місяців року T ;

інформація з відкритих джерел щодо вищезазначених показників.

Оцінка статистичних показників "необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року", "амортизація за рік" здійснюється в цілому по Україні, за видами економічної діяльності на рівні секції за КВЕД (для інформаційного забезпечення складання національних рахунків).

5. За цим ДСС оцінка вищезазначених показників здійснюється шляхом застосування на мікрорівні статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію (методи імпутації значень відповідних показників з використанням взаємопов'язаних показників щодо необоротних активів), а також методів коригування зведеної інформації на макрорівні (з урахуванням інформації, отриманої з альтернативних джерел).

6. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" [5] та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичних показників.

7. При поширенні статистичної інформації щодо необоротних активів наводиться інформація щодо особливостей формування показників (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості її перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду офіційної державної статистичної інформації [14]).

Ураховуючи положення Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" [5], беручи до уваги відсутність звітів і будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства від респондентів, у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення офіційна державна статистична інформація, щодо якої неможливо забезпечити відповідну якість, може не поширюватися. Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом

оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту структурної
статистики апарату Держстату

Маргарита КУЗНЄЦОВА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодич- ність	Розпоряд- ник	Терито- ріальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
Необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року; матеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року; нематеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року; переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості; вартість активів, що надійшли за рік; вартість уведених у дію нових активів; вартість активів, що вибули за рік; вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації; вартість активів, що вибули за рік унаслідок небезпечних подій; інші зміни вартості активів за рік; амортизація за рік	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД), за видами активів
Ступінь зносу матеріальних активів				За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД)
Індекс матеріальних активів				За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД)

Додаток 2
до Методологічних положень
(розділ IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів,
амортизацію та капітальні інвестиції"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Первісна (переоцінена) вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
2.	Переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
3.	Вартість активів, що надійшли за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість;

Продовження додатка 2

1	2	3	4
			нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
4.	Вартість уведених у дію нових активів	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
5.	Вартість активів, що вибули за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
6.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок продажу		
7.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
8.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок небезпечних подій		
9.	Інші зміни вартості активів за рік (+/-)	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові

Продовження додатка 2

1	2	3	4
10.	Первісна (переоцінена) вартість на кінець року		біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
11.	Залишкова вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
12.	Залишкова вартість на кінець року		
13.	Нараховано амортизації за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи
14.	Інформація щодо відсутності даних	річна	За видами причин відсутності даних: відсутнє явище, яке спостерігається

Додаток 3
до Методологічних положень
(розділ IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Первісна (переоцінена) вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
2.	Переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
3.	Вартість активів, що надійшли за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи;

Продовження додатка 3

1	2	3	4
			незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
4.	Вартість уведених у дію нових активів	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
5.	Вартість активів, що вибули за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
6.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок продажу		
7.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
8.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок небезпечних подій		
9.	Інші зміни вартості активів за рік (+/-)	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва,

Продовження додатка 3

1	2	3	4
10.	Первісна (переоцінена) вартість на кінець року		довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
11.	Залишкова вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
12.	Залишкова вартість на кінець року		
13.	Нараховано амортизації за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: житлові будинки, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи
14.	Інформація щодо відсутності даних	річна	За видами причин відсутності даних: одиниця припинена або перебуває в стадії припинення; проведено чи проводиться реорганізація або передано виробничі фактори іншій одиниці

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
5. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
6. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 року № 996-XIV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Державний класифікатор України ДК 002:2004 "Класифікація організаційно-правових форм господарювання", затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28 травня 2004 року № 97.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0097609-04#Text>
8. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19 січня 2024 року № 48).
URL: <http://surl.li/hbsqe>
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378.
URL: http://ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_kise_2016.htm
10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації, затверджені

наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 434, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2023 року за № 573/39629.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/434/434.zip

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Капітальні інвестиції", затверджені наказом Держстату від 16 листопада 2021 року № 288.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/245/245.pdf

12. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", затверджені наказом Держстату від 09 січня 2023 року № 8.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/254/254.pdf

13. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/95.pdf

14. Методологічні положення щодо перегляду офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/220/220.pdf

15. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (у редакції наказу Держстату від 16 серпня 2024 року № 207).

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/207/207.pdf

16. Національний класифікатор України ДК 009:2010 "Класифікація видів економічної діяльності", затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

17. Національний класифікатор НК 018:2023 "Класифікатор будівель і споруд", затверджений наказом Мінекономіки від 16 травня 2023 року № 3573.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk018_2016.htm

18. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 березня 2011 року за № 408/19146.

URL: <https://cutt.ly/VyU7m9l>

19. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 223/2009 від 11 березня 2009 року про європейську статистику та про скасування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС, Євратом) № 1101/2008 про передачу даних, що підлягають статистичній конфіденційності, Статистичному офісу Європейських Співтовариств, Регламенту Ради (ЄС) № 322/97 про статистику Співтовариства та Рішення Ради 89/382/ЄЕС, Євратом про створення Комітету зі статистичних програм Європейських Співтовариств.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-09#Text

20. Regulation (EU) № 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2015-08-24>